

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 6 frt. Fél évre 2 frt 50 kr. Negyed évre 1 frt 25 kr.
Egyes szám ára: 10 krajczár.
Előfizetni csupán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reclamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
A lap szellemi részére a a Nyílt-térre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések
Árszabály szerint számlitnak. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszközöltenek.
Bélyeg minden egyes beiktatásnál külön 30 kr.
Nyílttér petit sora: 20 kr.

A német nyelv s az elemi iskola.

(A—d.) Wlassics Gyula, vallás- és közoktatásügyi miniszternek amaz intézkedése, mely mellett a főváros elemi iskoláinak tantervéből a német írás és olvasás tanítását kihagyni rendelte, a német sajtóban általános elégedetlenséget keltett. Ez az elégedetlenség érthető ugyan, de se' nem jogos, se' nem indokolt.

Bármily nagy fontosságú legyen is a mi speczialis viszonyaink között a német nyelv ismerete műveltségi életünkben, bármennyire igaz az, hogy e nyelvnek ismeretét államjogi viszonyaink is szükségessé teszik, nemkevésbé igaz az is, hogy e nyelv cultiválása csupán addig mehet, míg az a nemzeti jelleg rovására nem esik. Ha valahol, úgy nálunk van e határ megvonására különösen szükség s e szükséglet a multnak amaz immár nagy nehezen pótolható — mulasztása teremtette meg, mely a gyakorlati engedmények folytonos hangoztatása mellett azzal, hogy az idegen nemzetiségű és ajkú fiatalságot a magyar nyelv elsajátítására buzdítani, a nemzetiségi jelleg elnyomása nélkül szorítani nem akarta, avagy elfeledte, a magyar nemzeti jelleg tömörülését hosszú időre visszavetette. Ez az elnéző politika eredményezte azt, hogy ime ugyanakkor, midőn az állam a saját nyelvét közvetett intézkedéssel is az öt megillető polczra emelni,

annak már az elemi oktatásnál is — az idegen nyelv háttérbe szorításával — érvényt szerezni kíván és akar, ama jól ismert, bizonyos körök az államhatalomnak eme kötséghöz nem vonható, úgyszólván elemi igazság erejével bíró és ható jogával szemben nemcsak érzékenykednek, hanem — mint már megszoktuk — elnyomatásról, erőszakosságról panaszkodnak s a rideg chauvinismus vádjával állanak elő.

A rendelet egészen kapóra jött nekik, mert abban biznak, hogy a jalkiáltást meg fogják hallani az interparlamentáris congressuson is. Mi nem tartunk s nem félünk ettől, mert azok, a kik e congressuson összejönnek, nagyon jól tudják: mennyit ér ez a láрма, s nagyon jól tudják, hogy ha a magyar állam a magyar nyelv supremáciáját kívánja biztosítani a kulturális téren is, ahhoz ennek az államnak feltétlen joga van s ha ezt nem tenné, tünnek fel olyanok, mint a mely feladatát, rendeltetését nem ismeri, öntudattal nem bír.

A chauvinismus vádja tehát üres és alapulau vád. Mert miről is van szó e rendeletben? Arról, hogy a német nyelv oktatása a főváros elemi iskoláinak tantervéből kimaradjon. Ez intézkedés ellen pedig — nézetünk szerint, — még elvi szempontból sem emelhető panasz. Nem szorul hosszas bizonyításra, mindenki tisztában van azzal, hogy az elemi

oktatás feladata nem az, hogy a serdülő gyermekeket nyelvekre tanítsa. Az a serdülő gyermek nem azért jár az elemi iskolába, hogy ott németül megtanuljon, — hiszen ennek ismeretéhez még a középiskolában sem jut — hanem azért, hogy a közművelődés általános érdekében a legszükségesebb ismeretekre tegyen szert. Már pedig senki sem fogja nekünk bebizonyítani, hogy a német nyelv írása és olvasása ez ismeret keretében tartoznék, hogy az az általános műveltség oly kriteriumát képezné, melynek kényszere alól már az elemi oktatás sem mentesülhetne.

Sőt mi még tovább megyünk. Őszintén sajnáljuk, hogy a kérdéses rendelet csupán a fővárosi elemi iskolákat öleli fel s nagy örömmel vettük volna, ha az általános s az összes elemi iskolákra kiterjedő érvényre emeltetnék. De ha ez azon iskolákban, a hol a német nyelv elemi oktatását a német ajkú lakosságra való tekintettel még e kényszerhelyzet miatt fenntartani kell, ez időszert még meg nem valósítható, azon felekezeti iskoláknál, a hol a felekezet nyelve nem német, okvetlenül megvalósítandó. Ezek a felekezeti iskolák nem a német nyelv iránt érzett nagy szeretetből s nem is a műveltség iránt lángoló lelkesedésből veszik fel tantervökbe a német írást és olvasást, hanem azért, hogy azt eszközül használhassák fel egyenesen a magyar államszeme ellen. Az efféle állapotoknak megtű-

TÁRCZA.

A választott nép.-hez.

Esengtel Messiásért
Választott nép, s ime
Itt van, megjött; örömmel
Nézhetsz a szemibe.

Ő az, valóságosan,
A kit te úgy híval;
Kézében a törvény s egy
Nemzet védpajzsa áll.

És megszólal hangosan:
Népem ösmerj reám;
En voltam, aki évezrek
Során panaszkodám.

De most hallgasson el a
Siráms külf szava;
Megmentett az örökös
Rabságtól Hunnia.

Igen, magyar ajkáról
Hangzottak a szavak:
Légyen Izrael népe
Mint a magyar, szabad!

S így nagy küldetésemet
En már bevégeztem,
A szeretet vallása
Int békítőn felem:

És áldva néz egébből
Le a nagy Jehova,

Mondván: ne legyen köztetek
Viszátkodás soha!
Légy hibe rendületlenül
E honnak Izrael,
S tudd meg, hogy Árpád népével.
Elned vagy halnod kell.

S ha jön még, — a mint jönni fog, —
Népirtó fergeteg,
Elpusztulhat Jeruzsálem
Harmadszor is, de tégedet
Mégvéd a szent honszerelem.

Amen.

P. I.

Jeruzsálemi út.

A helyb. főrabbi jegyzetei nyomán közli: Deutsch Jenő.

VI.

A végzet a nagy eseményeket nem szokta gyermekekre bízni s Jeruzsálem pusztulását mégis egy gyermek határozta el.

Midőn Vespasianus akkori római hadvezér Jeruzsálem ostromlására gondolt — a véletlen egy zsidó gyermeket hozott útjába. Megállította. Mit tanultál ma? Kérdé tőle.

Azt, — hogy meghosszúlom magam Edomon «Izrael népem által» (Ezechiél prof. 25.) «Tehát mégis» mondá sajnálkozva a jószívú imperátor, «de nekem nem szabad Isten hosszútól félnem. Azonban úgy látszik, Izrael romlását ott fönn is elhatározták».

S ha a babonás Vespasianusnak ostroma sikerében kételyei vannak, azokat az öntudatlan gyermekszavak eloszlatják.

E gyermekszó vetette tehát el a kockát Jeruzsálem sorsa felett. Igen, a milyen végtelen

a «teremtés» eszméje, a rettenetes mindenségig, olyan végtelen lefelé a «pusztítás» a képtelen semmiségig. Az Isten szeretetének vagy gyűlöletének, egy virágzó nemzet létének vagy nemlétének a mérhetetlen kérdése, egy gyermek-ajak rebegetésétől függ. Az a végtelenség, mely előtt lerokkadunk, tehát egy kicsiny gyermek körül forog? A chaosból egy világot teremthetni, az Isten mesterkezébe tudott csak — de a habzó életnek ezer millió alakulatát a chaosba visszarántani, elég hatalmas az a kis kéz is, — melyet még vezetni kell? A világok története tehát nem az öröklét, csak egy óra, egy perc, olyan, mint az ephemer rovar.

De te Jeruzsálem vigasztalódj — a ki a halálleteleket elrebegette, tisztá volt, ártatlan, egy gyermek. Bűneiben is kíméltek. Csak hőhéraid voltak ocsmányok: bírád egy büntetlen gyermek.

Hát Titus nagy hős volt. Tudott mosolygó arcokból siró arcokat csinálni. S ez nagy diadal. A történelem is szobrot emelt neki. Kortársai pedig azért a triumphokért elnevezik őt az «emberiség örömeinek, szeretetének». Milyen jó, hogy nincsenek ajkai annak a szent frigyládának, melyet villogó tűre féktelen örvényében áthasított. Borzasztó concert volna, ha azok az ajkak beszédre nyílnának. Dühében neki ment az Istennek! A nyomorult féreg a világ-mesternek! A szent függönyből kifreccscent vérről a szerencsétlen azt hitte, hogy az Isten vére. S keble a kielégített bosszú érzésében dagadt. Hát ez is öröm. De milyen szemérmelenség az olyantól, a kinek ilyen örömei vannak, azt mondani: «Non diem perdidit!» A ki a szentek szentében, hol a szent főpap mint

rése pedig tovább csakis a vétke mulasztás rovására maradhat meg. Nem igen tudjuk elképzelni, mit gondolna hirtelen felőlünk az az interparlamentaris képviselő ott a congressuson, ha elmondanék neki, hogy nálunk még ily állapotok is léteznek s fenállanak; annyit azonban bátran elhíhetünk, hogy nemzeti érzületünket, államalkotó erőnket nem illetné valami nagy dicsőítő szóval.

A rendelettel szemben emelt riadalom ne zavarja meg azt a munkát, mely a magyar állam tömörülésén azon épít, hogy az idegen nemzetiségű és ajkú serdülő gyermekek az idegen s külföldi nyelv helyett a magyar nyelvet tanulják meg szeretni és ismerni. Reá fognak jönni majd, hogy itt nálunk nemzeti feltélenkedésnek helye nincs, mert a magyar állam megköveteli ugyan, hogy az állam magyar jellege mindenütt s mindenben praegnans kifejezésre jusson, de a hatalmi köre alatt élő nemzetiségeket arra, hogy nemzetiségi jellegüket feladják, nem kényszeríti.

A nemzetiségi congressus.

A Bpestre hirdetett nemzetiségi congressusról jóformán minden nemzetiségi lap megemlékezett; de ezek között a lapok között egy sem úgy, mint a „Národnie Noviny” címűtől és a „Zásztava” című szerb lapok, melyeknek nagyzásait megmosolyogjuk ugyan, de izgató hatásukat nem vonhatjuk kétségbe.

A két hirdető újság cikkei, melyek bizonyára érdeklik közönségünket, hű fordításban következőkben közöljük:

A „Národnie Noviny”

„A magyarországi nem magyar nemzetiségek solidaritásának az eszméje megérett s megvalósul.

„Az 1861. évi jun. 7-én kelt tót memorandum 4. pontja így szól: Végül kijelentjük, hogy a tót nemzet érdekei a polgári szabadság tekintetében azonosak a többi magyarországi nemzetek érdekeivel, a nemzeti szabadság tekintetében pedig a jelenlegi törvények által elnyomott, nevezetesen ruthén, román, szerb és horvát nemzetek érdekeivel; úgy, hogy azon területen, a hol a tót nemzet lakik, ugyanazt királya a maga részére (t. i. a nemzetiség és szabadság tekintetében), a mivel a testvér ma-

gyarok tényleg bírnak s azon okból a tót nemzet szolidaritást vállal a kezesség és küzdelem dolgában. Ezen szolidaritást, melyet a szabad magyarországi nemzetek szemei előtt a szabadság és nemzetiség érdekében hirdettünk, a nem magyar nemzetiségek elnyomása erősöskolta ki.

„34 év előtt apaink oly világosan és pontosan formulázták azt, a mi csak ma nyer látható alakot. Az idezett sorokban rejlő igazság nem halt meg, csak aludt. Ez igazság ébredéz, kel teljes szépségében, teljes realitásában s ezt kiáltja hozzánk:

Itt az idő, sursum corda!

„Közös hazánk politikai és közigazgatási központjába összehívott a három nem-magyar nemzetiség képviselője: a congressus, a melyen loyálisan és törvényesen megbeszéljük a közös eljárás programja, mely szükséges elodáztatatlannal. Elettünk, létünk, becsületünk és méltóságunkról van szó. Összehíván a congressust alkotmányos, alaptörvények által biztosított jogunkkal élünk; nyíltan, becsületesen szándékszunk eljárni, meg akarjuk a haza színe előtt mondani, mi a mi hitünk, mik a panaszaink, kívánságaink.

„Egyszerű felhívásunkra is már vezércikkekben szóltak meg az összes „pesti” hírlapok, ez azt bizonyítja, hogy van nemzetiségi kérdés és hogy az mélyen belevág Magyarország életébe. Igaz, hogy sok lapból kéri a góg és a nemzeti zsarnokság, de találkoznak józan és szolid gondolkodású fők is. Egy szóval a mi új akciónk már időszert a tizenkettedik órában felébredtünk, mert ha továbbra is hallgatnánk, könnyen azon helyzetbe juthatnánk, a melyben a magyarországi ruthének leledzenek, a kiket egyenesen kivisznek a mélységekbe a nélkül, hogy valaki merne vagy tudna egy szóval is protestálni. Önmaguk haldokló nemzetnek nevezik magukat! Nem, sem nekik, sem nekünk nem szabad meghalunk a saját télenységünk és gyávaságunk folytán.

„A koczka el van vetve, rajtunk áll, hogy testvéreinkkel együtt a világ elé állítsuk férfias, öntudatos eljárásunk képét nemzeteink érdekében! Rendületlenül, erősen álljunk meg az erős törvényes alapon, mely öntudattal, tudva azt, hogy Isten és emberek iránti szent kötelességet végezzünk. Isten minket úgy segítjen!

A „Zásztava.”

„Éppen úgy, mint valamikor a törökök, most a magyarok félnek attól, hogy a jogtalan rabszolgák valamiképpen ne egyesüljenek, mert tudják, hogy tulsúlyk, mindenhatóságuk csak ez időpontig baszkodhatik. A magyar kisebbség uralma csak addig fog tartani, míg a nem

magyar többség nem lép közös harcztérre, hogy vállalva neki menjen igazságtalan ura ellen. A magyarok csakis a „divide et impera!” elv alapján voltak képesek eddigé uralmukat fentartani. Eddig az „urakodó faj”, kérdhetett méltán, mert sikerült a nemzetiségeket távol tartania egymástól, ami persze támassza volt a magyarok hegemoniájának. Természetes tehát, hogy abban a pillanatban, midőn az elnyomott nemzetiségek felébrednek majd mély álmukból, a magyar zsarnokság önmagát fog véget érni. Szerencsétlenségünkre, eddigé a nemzetiségek vilávetett ellentállását nem lehetett szervezni. Mindig csak egyenként léptek fel a nemzetiségek a persze eredményesen nem végződhetett. Ezt mindenki belátja, még a magyarok is. Itt van például a „Magyarország”, mely nyíltan bevallja, hogy „a magyarok szerencsésére” eddig nem létezett közös nemzetiségi akció. A szolidaritás eszméjét a magyarok csak úgy tudták megfogadni, hogy az oláhokat rábírták arra, hogy egyházilag váljanak külön a szerbekről, „akik vesztükre töreszenek”, hogy a „szláv tenger” az oláhokat is fogja majd felfalni stb. E taktikázás sikerült mindéddig s még jelenleg is azon vannak a magyarok, hogy az oláhokat megfélemlítsék, hogy meggyőzzék, miszerint az oláhoknak egyáltalán nincsen közös érdekeik a szlávokkal stb. amint azt legújabbban a magyar „Hazánk” is hangoztatja fenhangon. S csakugyan egy pár oláh lap ráment a lépésre pl. a termesvári román lapok. De ez szerencsére kivételt képez, a románok túlnyomó többsége lelkesedik a szlávokkal való szövetséget s a „Tribuna” kerekben kimondja, hogy román-magyar érdekösszességről még beszélni is kába dolog. Szerb részről is folyt az agitáció az oláhok ellen, akik a „szerb elem kárára iparkodnak gyarapodni érvényesülni stb.” s sajnos, vannak olyanok is, akik ezt tudatlanságból most is hangoztatják, de aztán olyanok is akadnak, akiket jól megfizetnek Bpestől ilyen magatartásukért. Mindezekből látni való tehát, hogy a magyarok komolyan félnek egyesülésüktől. A „Pester Lloyd” haládatlan vendégeknek nevezi a szerbeket, románokat, s tótokat pedig némileg simogatja. „Szerbek! Nem látjátok-e, hogy abba rendszer lakozik, hogy a magyar-zsidó sajtó erőfeszítéssel dolgozik azon, hogy félreértéseket, egyenlenségeket támasszon?! A szlávok s románok közt létrejött szövetség elkábította a magyarokat, elárulják magukat, elárulják, hogy mitől félnek, rettegnek. Dobjuk félre az ámitokat, tartsuk ki ez uton, melyre szerencsés perczen léptünk, mert fordulópont-hoz értünk immár életünkben. Ne térjünk le

egy imádkozó seráf, az örök lélegzőség pálmagával a megnyílt mennybe léggakkal emlékeztél fel, — az is csak egyszer egy évben a nagybójt napján, — hol minden szenvedély térdre roskad, s minden indulat kristálylva jégessül, a ki ott orgiákat, förtelmes bakkanásokat rendez, szennybe rántja az érinthetlent, a szentet, hát azt nevezék csak nemesnek, heroicusnak! Nem a homlokára illett az aranyfűzér, egy pár arasznyival lejjebb, a nyakára, a hová a sultánok szótkák kegyvesztett udvaronczaiknak az aranycsinagét fűggeszteni. S aki ezen az ábcén ért, annak azt mondja: „kösd fel magad rá, legyen kimúlásod fényes.”

Mikor meghalt, azt mondják, úgy rendelkezett, hogy testét elporlasztva, hamvait szórják szerte az Óceánokba, hogy a rettenetes bíró ott a magasban, ne találjon rá. Milyen cinizmus! Az Isten „szeretete” számon tartja a parányi férget s az Isten bosszúja ne találja meg maradványait az Istentelennek?

Higgyék el: rátalált biz ő s rettenetes egy viszontlátás lehetett közöttük. Milyen egy látvány, mikor az, ki törével az elérhetlenig merészkedik, annak fonsége előtt nyomorultan összeroskad. Kinek egy számadása van a végtelenség Úrával! A hatalmas triumphant felett milyen magasan állott akkor az ázalek féreg!

Ha föltárlna előttem a végtelenség, a túlvilág kapuja, én nem a paradicsomot keresném föl. Titus száználmas vergődésének látásától megittasulnék s ezzel beérném. Bámúlva a világ, ha elszámolnék annak az elődinek a kinjaival, a ki azt hitte, hogy az Isten vérét szívja. S ha olvasnák, Dante poklára azt mondanák: hiszen ehhez képest, az a paradicsom!

Emlékek.

Mikor még Jeruzsálem mezőin szólt a pity-palaty s a levegőben csattogott a pacsirta, egy magányos házikóban élt egy kis család. Egy anya hét gyermekével. A szeretetnek egy kis lángbaborult világa. Az apa szabadságharcos volt, hősi halált halt. Meghalt, mert nem akart a zsarnokság bálványá előlt leborolni. De leborult halála előlt szerelmes hitvese lábái elé: „Szerelmünkre eskettek meg drága védangyalom, hogy gyermekeinket utánam küldd. Kövessenek oda, a hol nincsenek szolgai láncok.” S meg esküdött. Főlöleges volt ez az eskü, a vulkánikus tűz mely a hét gyermek szemében szikráit szétlővi, elég érthetően mondja: „Az aczél lelkeinkben van, kezeinkben vasat nem törünk.” S nem is törték. A szabadsághősök gyermekeit a zsarnokság gondviselésébe szokta venni s a keserű válni nem váratott magára. Vitték az elsőt: „Borulj le! vagy pokoli halállal mulsz ki.

„Meghalni könnyebb mint leborolni.” s tekintetét anyjára emelve, egy jajszó nélkül halt meg. Hozták a másodikat.

„Tagadd meg Istenedet, nemzedeted!”

Hazudni nem tudok. S meghalt ő is. A harmadik, a negyedik, mind. A hetedik nagyon kis fiú volt még. Csabitani akarták, kis királyságot ígértek neki.

Nem kell nekem a te királyságod, hiszen úgy sem volna szívem kis gyerekeknek ölni, mint te a nagy király. De engedél megcsókolni még egyszer az anyámat, a csillagoktól a mi kis házunkig nagyon messze s én most fáradt vagyok a köteleidről. A gyermek követte testvéreit. S a holttestek, kiterített magzatjai felett ott állt az anya. Anyagisága gyermekei életével távozni látottak. Kialudtak benne a földi

érzések s meggyúltak az égi lángok. Némán tekintett fel a csillagokra. Neki már van ott nyolcz. A férje s a hét gyermeke. De visszatért még egy percze öntudata, de már akkor nem volt emberi lény. Látnoki elragadtatással, magasztos örültségben kiáltá: „kicsinyeim szép utat oda az irdatlan magasba!” Ha fölértek menjetek atyátokhoz s mondjátok meg neki, hogy híven betartottam eskümet, s aztán menjetek oda jó ösatyátokhoz Ábrahámhoz is, s meséljétek neki, hogy van egy gyöngye onokája, a ki hét oltárt emelt az Istennek, ő csak egyetemelt.

S most az utolsó szál is szétpattant. A gyöngye fonál, mely az élethez kötö, megszakadt. Gyermekeivel együtt egy sirba temették.

S ő rája énekelte a zsoltáros: „A gyermekek anyja idévezült.” (Folyt. köv.)

Két Kray Jakab.

Történeli elbeszélés VITÁUS MÓRTÓL.

(Folyt.)

E vétetlen eset miatt a mulatság meg lett zavarva, a vendégek egymásra néztek, talál-gatták, hogy tulajdonképen mi is a valódi ok, csakis Juczi néni Péter fiával volt tisztába, azok Mariska eljárlását természetesnek vették, a végtelen öröm vett rajta erőt; csakis hármán tudták azt, mi a valódi baj, a bosszankodó apa, a szívől sajnáló anya és a jó testvér.

A leány nem jött többé ki, a házasszony is bocsánatot kért, hogy leányánál maradhasson: a vendégek bizonyos nyomasztó érzés volt látható, a mátkaságot nem feszegették, Péter is ott gubbaszkodott az asztal végén, nagyokat hörgönte a pohárlól. Péter közelében Pál ült

ez utról, használjuk fel a kínálkozó kecségető alkalmat. Fel tehát, szerb hazafiak! Felt a congressusra, mely egyszerűmbelső viszállyainkat is ki fogja irtani. Ilyképpen tömör ellenzéki pártta fogunk valni, mely imponálni fog. A ki hazafi tehát, az jöjjön! Mindent felre, gazdasági, földözést, utazást, aki szerb hazafi, annak kötelessége megjelenni a congressuson, mert elérkezett immáron, hogy lássuk: kiből lehet bizni s kiből nem. A ki fel, aki aruló, az maradjon otthon

Nógrádmegyei restauráció 1842-ben.

Érdekesnek tartjuk az 1842-ik évben Nógrádmegyében megválasztott tisztviselőknek névsorát az akkori évben megjelent Kossuth Lajos által szerkesztett Pesti Hírlap után közölni. Az akkor alakult tisztviselők névjegyzéke itt következik: Első alispán: Fráter Pál; második alispán: Károlyi János; főjegyző: Dessewffy Ottó; tiszt. főjegyző: Muzslay Sándor; első aljegyző: Frideczky Lajos; másodaljegyző: Veres Pál; tiszt. aljegyzők: Balás Mark, br. Majthényi László, Török Sándor, br. Balassa Antal, Madách Imre, br. Barkóczy Mihály, Lisznyai Kálmán. Hadi főadószerző: Szerényi Antal; házi: Dömök János; aladószerzők: Harmos Lajos és Bene Károly; főügyészek: Farkas Károly, Plachy Zsigmond egyenlő ranggal; alügyész: Soóky Andor; főbíztos: Réter László; uti főigazgató: Szontagh Sámuel; számvévo: Dubraviczky Zsigmond. B-Gyarmati járásban főszolgabíró: Horváth Elek; alsz. bírák: Szécsényi Miklós, Veres István, Somoskőy János; tiszt. szolgabíró: Plachy Ferenc; esküdtek: Lieszkovszky József, Pongrácz Tivadar; élestarti bíztos: Szabó Lajos. Szécsényi járásban, főszolgabíró: Jankovich László; alsz. bírák: Báthly Miklós, főszolgabírói címmel Horváth István, Benyovszky Móricz, Szontagh Pál; esküdtek: Mátyássy István, Malatinszky József, élestarti bíztos: Szecsődy János. Füleki járásban, főszolgabíró: Repeczky Ferenc; alsz. bírák: Okolicsányi Miksa, főszolgabírói címmel, Zmeskal Sándor, Ottlik Ákos; esküdtek: Szakáll Antal, szolgabírói címmel, Vattay Alajos, élestarti bíztos: Ambrózy Gábor. Losonci járásban, főszolgabíró: Gellén József; alszolgabírák: Ebeczky Ferenc; Okolicsányi József; esküdtek: Baross Péter szolgabírói címmel, Piry János; élestarti bíztos: Guót Lajos. Továbbá csendbiztos: Bornemisza István szolgabírói címmel, tiszt. csendbiztos: Dobák Mihály; Várnagy: Krúdy János; levéltárnok: Nagy Ferenc; ne-

mesi pénztárnok: Tornócsy József; pertárnok: Hamar Miklós; érseki tizedbeszedő: Jankovics István; selyemtenyésző bíztos: Nagy József; építmenyi bíztos és rabdolgozlatintézeti pénztárnok: Garba István.

Ezek közül eleiben vannak még: Frideczky Lajos, Szontagh Pál, br. Majthényi László, Farkas Károly és Piry János, kik azt reméljük, jóval túl fogják élni az utolsó restaurációt.

Levél Karlsbadból.

Augusztus 5.

Ne vegye szíves olvasóm zokon, ha nem kezdem mindjárt a világhírű cseh fürdő rajzával, mert mielőtt ide értem, kiszálltam Bécs és Eger városokba, s másnak is, kit az orvos netán Karlsbad, Marienbad vagy Franzensbadba küld, ajánlhatom, hogy ne törje magát az egy folytatban való hosszú utazással, de körüli jegyet váltva, itt-ott szálljon ki; sok szép tapasztalásra tehetvén szert ily móddal.*)

Bécsről szükségtelen, hogy levelem szűk körében beszéljek; hiszen alig van — politikával is foglalkozó magyar, ki ne iparkodnék a társ székes fővárost megismerni. Tanulhatnak ott igen sokat.

E metropolist a Ferencz-József Vaspályán hagyván el, s végig szelvéen Alsó-Ausztria és Csehország délnyugati művelt, különösen gazdag fenyves vidékeit; érintve Budweiszt és Pilsent, hol ép aznap egy újonnan épült óriási nagy malátagyár égett le, — (persze, hogy maradt még elég!) Egerlandhoz értünk.

Igy nevezi a változott politikai beosztás daczára mai napig a nép, sőt az intelligencia is azt a terjedelmére bár nem nagy, de történelmi szempontból annál nevezetesebb vidéket, melyet körül zár az Ércz- és Fenyves-hegység s az ugynevezett Cseh- és Császár-erdő (Böhmer u. Kaiserwald), s melynek központját képezi a hasonló folyam mellett fekvő Eger városa.

Aki világtörténetet tanult vagy olvasott, jól tudja, hogy a történelmi fontos epizód: *Walenstein* legilykoltatása (1634) e városban ment véghez; és bár ez egymagában is oly érdekes,

*) A körutazás egyszerűsítése végett, hogy ne legyen bajunk 3-4 különböző vasutárral mindenféle csínjával-bíjával, célzerű a világhírű Cook-fele utazási irodához fordulnunk; van ilyen nemcsak Bécsben, de Budapesten és a kontinens minden nagy városában; és ez iroda ügyes hivatalnokai jelentékeny díjért egybeállítják az utijegyeket; s ha az a „Tourist Thicket”-jük zsebünkben van, baj nélkül mehetünk a kijelölt úton mindenfelé, s kiszállunk ott, ahol tetszik. R. K.

hogy ennek részletesebb tanulmányozása kedveért a németek nagy költője *Schiller* 1791-ben egész évig lakott itt, hogy aztán megirhassa a Wallenstein-trilógiát; sőt éveken át (1821—1823) időzött itt *Gothe* is; angolok, francziák, svájciak, németek s egyéb nemzetbeliek pedig ezrével jönnek ide folyton-folyvást; mindazáltal ez csak az *utolsó* nevezetes történelmi eseménye Egernek, s igen sok még az, amit itt látni és tapasztalni lehet.

Már a kelti bojerek, a germán markománok és a szláv vendek laktak, építkeztek, sőt erődöt emeltek itt, — ennek fennmaradt monumentális részei azonban a Hohenstaufen dynastiától erednek. A tizenkettedik század második felében I. *Frigyos* császár (Barbarossa) a négyszögű nagy fekete (állítólag) láva-kövekből épített, igen magas őrtorony mellé fényes császári palotát és kettős kapulnát emelt s 1179 évtől kezdve birodalmi gyűlések, családi ünnepély és összejövetelek egymást váltották itt fel.

Habsburg *Rudolf* szintén többször időzött Egerben s mert a cseh királyoknak mindig fajt a foguk e kultivált német birodalmi külön kis tartományra, s az utolsó Hohenstaufen halála után II. Ottokár tényleg hatalmába kerítette azt a magyar király szövetségese *Rudolf* volt, ki Ottokártól visszahódította Egerlandot. Negyven évvel később (1322) azonban bajor Lajos húsz-ezer ezüst márkáért luxemburgi János cseh királynak zálogosítván el s többé ki nem váltatván, így került Eger és környéke és kebeleztetett Csehországba; de autonóm állását még később is sokáig megtartá, mit legjobban bizonyít az a körülmény, hogy a *Pragmatica Sanctio*t *külön* fogadta el.

Aki tehát ide jön, 24 óra alatt módjában áll megismerni a több mint ezer éves várost, annak nagyrészt épen megőrzött ódon templomait, melynek a katedrális, a keresztvitézék, dominikánusok, minoriták és a franciskánusok, többnyire gótidomú egyházai; mely utóbbi templom felszentelésén Habsburg *Rudolf* a vejevel együtt jelen volt.

Megszemlélteti továbbá itt a már fennebb említett „Kaiserburg”-ot, melynek kettős kapulnájában maga az épített Barbarossa *Frigyos* vezette oltárhoz (ha igaz!*) nejét: Vohburg grófnót.

Látta-e vajjon a mi néhai *Rómer* Flórisunk a román és keletkező gót építészeti találkozási

*) Ezt azért mondok feltételelesen, mert a vár kúlsárga magyarázatában ugyan így beszélt nekem, de hogy valóban úgy volt-e? azt már nem tudom. Többi adataim azonban biztos történelmi forrásból merítém. R. K.

összeránczolt homlokkal, szerette volna a kezében forgató kést Péter mellébe döfni, kit eddig sem szívelt, e percztől fogva pedig gyűlölte. Nemsokára volt együtt a társaság, ki-ki saját gondolataival terhelten távozott, végre Scholcz Péter is eszmélni kezdett, hátha az anyjának nincs igaza, a leány más és nem őt szereti; hozzágondolta, hogy az esetben az a más ugyan porul fog járni, mert a leányzó még sem lesz azé, de az övé.

A vendégek távozása után az apa leányához sietett, ott feküdt az ágyában, aranyosóka haja hullámokban folyt alá, szemei becsesettek, arcáról eltűnt a rózsapír, ajkai megfehéredtek, oly halványan feküdt ott, hogy a kóporsóba bátran betehették volna, az ágytól könyes szemekkel ült a szomorú anya, leverten nézett belépő férjére, szokása ellen kifakadt: „kegyelmetek ölték meg e szegény leányt, én a legszerencsétlenebb anya.

— Miért ölték volna meg, hisz' szándékunk a legnemesebb volt, csakis boldogságát akarám, — jó lesz azonban a zsidó doktort elhivatni, az a baján majd segít.

Egy negyed óra múlva ott volt már a doktor, ki igen értelmes emberke volt, megvizsgálta a beteget, iteze számára rendelt a decoctumot, ököli nagyságú pilulákat; másnap azonban kimondotta, lelki baj van itt, nem pedig testi, ezen baj pedig medicamentumokkal nem gyógyítható, mindenekelőtt légrátozás, lelki nyugodtság, minden izgalomtól meg kell őt védni, mert ha ezt nem respektálják, leányuk ad animam el fog pusztulni.

Az orvos e határozott nyilatkozata után összeült az apa az anyjával, tanácskoztak s elhatározták, hogy a leányt egy rokonukhoz Dobsi-

nára fogják küldeni, de az oly titok legyen, hogy erről még Pali se vegyen tudomást.

Úgy is történt, egy hét múlva, midőn a beteg némileg megerősödött, az orvos beleegyezésével elvitték a sápadt leányt; Kézmárkon senki sem tudta hova lett, hová vitték, de még az állítólagos vőlegény sem.

Hetek múltak, a szülőktől Pali sem kérdezé, hová vitték Mariskát; egy délután, midőn csak a mama volt otthon, a mamához sompolygott a fiú és hízelt, mi a szegény asszonynak igen jól esett, kis idő múlva oda szolt az anyjához: „tudja-e szerelmemes mütterkám, hogy jövő hétfőn Mariskának születés-napja lesz, lássa mi nagyon jó testvérek vagyunk, úgy szeretjük egymást, neki az nagyon fog fájni, ha születés-napjára nem gratulálok, mondja meg édes jó mamám, hová írjak neki a magam és a maga nevében?”

— Édes fiam, azt nem mondhatom meg, mert apád eltiltotta.

— Hisz' nem fogom én azt senkinek sem elárulni, innék neki egy szép levelet a szerelmemes mütterkával, az neki olyan jól esnék, tudja, hogy magát úgy is kiválólag szeretete és szereti, akkor is, midőn hazulról el kellett távoznia, előttem sirt s azt mondotta, hogy nagyon fáj az elmenetel, mert az ő egyetlen mamájával nem lehet együtt.

Az anya elérzékenyült, no jó, de ki ne fecsogd, mert apád ezt nekem sohasem bocsátaná meg, Dobsinán van, Steinhäuserknál.

— De jó is kedves anyám, hogy azt nekem megmondotta, azonnal írni fogok és a levelet magának is el fogom olvasni. Egy is lőn. Mariskának Pali igen szép levelet írt s azzal a mamám is nagyon meg volt elégedve, pár sort még 6

is bediktált s azzal biztatta őt: „egészségére vigyázzon, bizzék a jó Istenben, minden jóra fog fordulni”, ez utóiratra oda nyomta a keresztvonását.

Pál azután azon szándékkal ment el hazulról, hogy a levelet el fogja küldeni, a helyett azonban, hogy a városba ment volna, Jakabhoz sietett, elmondotta neki Mariska hollétét, a levelet meg is mutatta. Jakab igen megörült, arra kérte Palt, engedje meg, hogy születése napján ő is megemlékezzék s a levélbe pár sort írhasson. Pál szívesen beleegyezett. Jakab nem sokat írt, csakis ismétlé, mennyire szereti, kérte, legyen erős, bizzék benne s szerelmében, mielőtt alkalma lesz, Thököli táborába fog menni, hiszi, hogy ott kitünteti magát, de azért ne féltesse, nem lesz baja, vigyázzon fog magára, miután pedig hallja, hogy Thököli Gömörbe is fog menni, így még hamarabb fogja láthatni.

A levelet egy felfogadott emberrel küldötték Dobsinára. Visszajött a küldönc, Mariska anyjának és Palinak szíves figyelmüket megköszönő, a levélhez egy kis lap is volt csatolva, mely Jakabnak szolt:

— „Egyelőre csak egy szóban felelek: »szerelem».

Eleinte küzdöttem, vergődtem, ma már nem állok ellent-kegyelmed szerelmének, mert biztos alapra támaszkodom és meg vagyok győződve, hogy kegyelmed arra egyedüli igaz, ki bennem hisz, remél és szeret, mit hisz? bennem hisz? Mit remél? semmit és mindent; szeressen hát, kegyelmedé vagyok, szerelem mennél égetőbb, annál jobban zár az magához. Ha pedig Thököly uram táborába megy, vigyázzon magára, gondolja meg, hogy élete már az én életem is.

(Folyt. követk.)

pontján épített e remek kápolnát? Azt nem tudom; de tudom, hogy említett regészünk nekem a hatvanas évek elején mutatott a magyar benzecské által megörzött egy-két affle román izlésű kapitelet s óráig beszélt elmagadtatással és irt óssza nekik füzeteket.

Kettőnek nevezik a «Kaiserburg» udvarán lévő — meg egészen megörzött e kápolnát azért, mert úgy a földszintjén, mint az emeletén, tehát egy födel alatt két boltozatot, világos, egész kápolna van, külön-külön szentélyvel; nyilván azért építették így, hogy míg az emeleten, talán a regensburgi herceg-érsek, kinek egyházi fenhatósága alá tartozott Egerland, mondhatta a misét az «udvarnak»; az alatt lent külön, a kisebb rangnak, s kezdetben — míg a többi templom fölepült, bizonyára a nép is itt hallgathassa az istentiszteletet.

Külső falai, de különösen román stílusú hat-hat oszlopos két ablaka még egészen ép a Kaiserburg disztermének, hol Gordon — a várparancsnok — lakomára hívta meg Wallenstein hivatit és ölette meg őket ily módon, orozva. Wallenstein is meg volt ide hívva, de ő élt a gyanúval s így nem ment el; hanem szállásán maradt a városban: *Pachelbel* Sándor patricius özevgye jól elzárható palotaszertü emeletes házban; és még sem kerülhette ki sorsát, mert Buttler, Geraldin és Deoreux rejtett módon be tudtak hozzá jutni s az almból felébredt és ágyából kiugrott hatalmas Generalissimus Wallenstein, helyesebben írva Waldsteint, — az utónevezett francia származású kapitány, a maig is itt őrzött, akkor divó czifra ládszával átszúrta.

Itt őrzik, mondom, mert a történet véletlen játéka úgy akarta, hogy a Pachelbel-család a 30 éves háború alatt kihálván, a város atyái elég okosak voltak e patricius polgári házat «városházául» megszerezni, hol aztán a hivatalok kényelmes elhelyezésén kívül öt termet «Museum»-má alakították át; egy a termek közül és pedig az első nagyrészt Wallenstein emlékének szolgál.

E Museum gazdag kincsei külön is megérdemlik az Egerbe utazást, értem az oly műveltebb elemeket, kik a történet és népisme iránt kellő érzékkel bírnak.

Van itt Zsigmond császár — és magyar királytól is *aranypecsét* diploma, (efféle van összesen három: a mi szerencsétlen II-dik Lajosunknak 1526-ban készült nagy ezüst ért-mét szintén itt láttam).

A számtalan Wallenstein-képből legérdeke-sebb az ő, állítólag Van Dyck által festett életnagyságu jellegzetes arczepe, s egy másik — mely őt a friedlandi herceget, mint hat éves gyermeket egész alakban állítja elő (spanyol festőtől).

De mosolyra indított az a két nagy festmény, melynek egyikén ily aláírás olvasható: «*Wahro Abbildung der Execution*, so zu Eger den 25. Febr. 1634. für obergegangen.» Tudnillik, hogy ez volna hű képe annak, mikép végezték ki Wallenstein. A másik kép pedig a pondantja, hogy Wallenstein hű tábornokait mikép gyilkolták le a várteremben Gordon uram lakomáján.

Ezt a két képet a város érdemes tanácsa a történeti tény után száz év múlva, nyilván abból a dicséretes czélből festette le helybeli művész által, hogy meg legyen örökítve a történeti esemény; de szerény véleményem szerint: kár volt a festékért, az ily nagyszabású eseményt nem kontár, de affle művész, mint Piloty, ecsetjére bízni.

A Museum egyik terme, ugynevezett Bürgerstube, egyebek közt a volt összes czéhek ládái, jelvényeit, pecsétjeit, emlékpénzeit elénk tárja, valamint a drága, filigrán aranyhímzésű főkötőket, kopogós cipőket, áttört művi — művészies főkötet, cipőcsatlokat (stb.), melyeket Eger polgármesterei és leányai viseltek. (Az öregek még ma is híven megörzítik az ő ódon, de festői viseletüket.) Külön szoba tárja elénk az egerlandi paraszt berendezést és alakokat: külön szoba az egyházi és egyéb művészi megmentett, részben megszerzett tárgyakat.

De végzem, mert egy levélbe elég ennyi is, ambrék még igen sok az, mit Egerből elmondhatnánk! Ugy lehet, jegyzeteim alapján otthon, ha rá fogok érni, majd leírom még a többit is

tanulság kedvéért és mert hiszem, hogy érdekli az olvasót.

Tehát a viszontlátásig Karlsbadban!

Reményi Károly.

Losonczy hírek.

Losoncz, 1895. augusztus 7.

E napokban szomorú történetek emlékei idéződnek fel lelkünkben. Most 46 éve annak, hogy az orosz tábor Miskolcra megindult, városunkon bosszút állandó, a miért itt a guerrilla-csapat egy orosz utócsapatot megtámadott és megsemmisített. Egy egész város ártatlan lakosságának kellett bünhődnie azon helytelen értesülés miatt, mintha e város polgársága vitte volna véghez falai között az orosz utócsapat felkonezolasát.

Máskülönbön is gyászos események voltak megszomorított e napokban városunk társadalmának. Hétfőn reggel hirtelen terjedt el annak híre, hogy Sztolár György csehbrezói lelkész a megelőző nap estején kiszenvedett. Városunk szültötte volt, mint segédlelkész itt működött, s a csehbrezói papi hivatalt mindnyajunk büszkeségére hazafias lelkesedéssel töltötte be. A csehbrezói tanítót buzdította, támogatta úgy, hogy az évek óta minden tantárgyat kizárólag magyar nyelven kiváló sikerrel ad elő, s a vidék tanítóit is hasonló hazafias tevékenységre buzdította. Ily fiának halálhíre hogy ne borulna gyászba a város? hogy ne siratná benne érdemessé vált fiának gyászos vesztét? Sokan mentek temetésére, mely kedden d.-u. 3 órakor ment véghez. Ott volt látható Beniczky Árpád országgyűlési képviselő is, mint a csehbrezói egyháznak felügyelője. Maga a temetési szertartás részben méltatlan volt mind az elhunyt-hoz, mind pedig a vidékről egybegyűlt közönséghez. Iszonyú soká tartott. Vagy hat hosszú ének lett énekelve, két hosszú beszéd elmondva és mind ez, a megbotránkozásig *túl nye'ven*. Megengedjük, hogy a protestáns temetési szertartás a közönség vegett van; ám a halott iránt nem tartozunk e kegyelettel s a családot, a rokonságot, a felügyelőt, a vidéki közönséget, aki mind magyar, nem kellett volna annyi figyelemben részesíteni, hogy legalább az egyik beszéd és egy ének lett volna magyar? Halljuk, hogy maga a csehbrezói ifjú nemzedék óhajta várta a magyar nyelven hozzá intézendő szót. Bizony jól esett volna, ha arról értesíthetem Nógrádmegye közönségét, hogy már e kiváló alkalommal az első lépés megtörtént és a magyar érzelmű lelkész felett halotti magyar szertartás is lön tartva.

Hanem jó lesz vigyázni, hogy a mit egy lelkész jót kezdeményezett, azt az utód el ne rontsa. A temetés alkalmával arról értesültek többen, miszerint a mult vasárnap, akkor, a mikor a lelkész haldoklott, a pongyoloki pán-szlávnak ismert pap tartotta ott az isteni szertartást, — holott ez egy másik püspöki egyházmegyének papja. Sokan megítélték e hír felett s attól tartanak, hogy ezen atyafi zavarokat fog előidézni a bekövetkező papválasztás alatt. Szeretjük hinni, hogy a felügyelő Beniczky Árpád, kiválólag ez alkalommal fogja gyakorolni felügyelői tisztét s nem hagyja e felügyelete alatt álló egyházába becsépszeni a szlavizmust.

Itt városunkban most özvegy Keller Sámuelné halt meg, ki 78 évet élt s azon nőkhöz tartozott, a kik multjoknál fogva a köztisztletben állottak. Férje aranyműves létére, a város pénztárnoka, a forradalom idején annak lelkes polgára, annak elmulta után Losoncz egyik hangadó tanácsnoka volt. Nyílt házat vitt, a melynek asztalánál a város előkelő tagjai megjelenve, sok üdvös dolgot beszéltek meg. Gyermekük nem voltak, de azért nem egy gyermeket neveltek fel rokonságuk köréből.

Nagybíró látogatónk volt a mult napokban. Madi Kovács a gyarmattáji hős jelent meg az itteni ezred feletti szemleltartásra. Szilassy Béla fogadta úri lakába. Itt időzése ünnepszámába ment s nagyban örültek megének e hősnének. Reméljük, hogy jó emlékekkel távozott körünkől.

Hírek és különfélek.

Személyi hírek. Főispánunk gr. *Dagonyfeld* Lajos aug. 6-án B.-Gyarmaton időzött. Másnap

Tátra-Füredre utazott, hol családjával együtt e hó végéig marad. — *Zichy* Ferenc főtárnokmester senior gróf aug. 7-én a délutáni vonattal szélyi uradalmaiba jött. — Gróf *Pejacevich* Arthur Meránból gyógyulva tért vissza. — *Pulszky* Agost hűtlen székfoglalásán időzött, a nógrád-megyei vasút főállalkozóit mutatta be a vármegye intézőinek.

Az orvosok köréből. Dr. Gerő Mór b.-gyarmati orvos, néhány hetre üdülés végett Tátra-Füredre rándult. Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy dr. Hekseh József Radegundból, ahol öt hetet töltött, a mult héten érkezett vissza B.-Gyarmatra.

Jótékony adomány. A vármegye alispánja a családját ért súlyos gyász alkalmából a b.-gyarmati szegények között leendő kiosztás végett a város birajához 25 forint küldött. A szegényeknek őszinte szívből fakadó imája az égis száll s onnan könyörgi ki azt a vigaszt, melyre e szomorú pillanatok között a nemes adakozónak oly annyira szüksége van.

Hymen. Ifj. Richter Ferenc földmívelésügyi miniszteri titkár, id. Richter Ferencz, a budai adóhivatal ellenőrének fia, eljegyezte Horváth Erzsike kisasszonyt, Horváth László, vármegyénk közbecsülésben álló alszámvevő-jének szeretetre méltó kedves leányát. — *Jancsik Gyula*, helybeli szabó-íparos f. hó 4-én jegyezte el *Palla Örsikét*, Palla Pál polgár-társunk kedves leányát.

Névmagyarástás. Klein Jakab kk. kékkői lakos vezetéknévét *Kis*-re, Berger Gerzson szécsényi illetőségű bpesti lakos, valamint Irén, és László gyermekei vezetéknévüket *Bodor*-ra Schönbögr Ábrahám szécsényi lakos vezetéknévét *Sebő*-re változtatták át belügyministeri engedéllyel.

Egy ezredes öngyilkossága. Zayakovszky Károly, a losonczy 25-ik ezred kötelékében állott ezredes aug. hó 5-én a budai XVII-ik katonai kórház emeleti ablakából kiugrott s 2 órai haláltusa után meghalt. Elmebajos volt, mely buskomorságból származott, buskomorsága pedig két ízben történt mellőzése okozta. A «Krigsschule» tanítványa nagy ambícióval lépett pályájára, — sokat tanult s a katonai tudományokban egész otthonos volt. De mit ér a tudomány szerencse nélkül. Neki sem volt szerencséje. A mult év elején helyezték Losoncra s nála a rangban és korban sokkal fiatalabb Pacor ezredes alá helyezték. Mikor pedig Pacort majusban tábornokká nevezték ki, a szintén fiatalabb Blazsek alá helyezték. Buskomorsága egyre nagyobb mértékben jelentkezett s örüllése a legutóbbi törzstiszti gyakorlaton nyilvánkozott meg, amikor a kassai tábornok megdorgálta. Ekkor dühöngeni kezdett, bevitték a losonczy kórházba, onnan erős fedezet mellett Budára szállították, a hol örülléségi rohamában követte el az öngyilkosságot, mely őt a boldogok honába avasírozta.

A b.-gyarmati ipartestület f. hó 4-én tartotta meg — saját háza javára rendezett, — szokásos nyári táncmulatságát. Ezen mulatság minden tekintetben sikerültnek mondható, mert nemcsak a nagyszámú, szép közönség mulatott kedélyesen, de a jótékony czél is el lett érve, a mennyiben a házalap 244 korona 36 fillérrel gyarapodott. A mulatók esti 8 és fél órakor már javában táncoltak; a nem sokára rendezett négyest 40 pár táncolt. Míg a táncoló fiatalok a tánc-téren, — a nem nagyon talp alá húzótt nótákra, járta a csárdást, addig Valent László úr, a budapesti férfiruha-szabászati iskolának végzett és első díjat nyert növendéke s jelenleg szülői látogatására haza jött derék iparos-segéd, az étkész téren sürgött-forgott a «Világ posta» berendezése céljából. E nálunk még szokatlan játék sok élvezetet nyújtott a közönségnek. A forgalomba hozott levelező-lapok még a komolyabb természetű egyéneket is felvillanyozták; a tréfa és humor nyilatkozott ezeken, mit mindnyájan szívesen fogadtunk, mert láttuk, hogy alig van a nagy közönségnek oly tagja, kinek valamelyikből rész ne jutott volna. Tanúbizonyosságot tehet erről K..... úr, ki maga annyi ilusztált és szellemesen irt levelező-lapot kapott, hogy abból egy kis albumot állíthatna össze. A játék sikerében igen nagy részes volt Glizer Mariska kisasszonynak. Ily kedves és ügyes levélhordót még nem láttott közönségünk.

Szűnőrá után ismételen kezdetét vette a tánc s tartott mindaddig, míg az éj borulni nem kezdett. A közönség tartva a csakugyan nem sokára beállott esőtől, éjfélután 2 óra tájban oszlani kez-

dett. A fent kimutatott tiszta jövedelem nemcsak a belépti jegyekből, a „Világ-posta” forgalmából tolt be, hanem hoz járultak ahhoz a felülfizetők is. Felülfizettek: Barth Ignác 4 korona, Batori Jenő 2 korona, Belák István 40 fillér, Brenner József 1 korona, dr. Buttler László 1 korona, Cserenyák György 2 korona, Darvai Armin 3 korona, Erdélyi István 1 korona, gr. Forgách Antal 9 korona, Fazekas Dezső 2 korona, Fontányi László, Fontányi Ferencz, Fodor Ferencz, 1—1 korona, Gescheit Samu 2 korona, Gonda Károly 1 korona, Horváth Danó, Hummer Mihály, Hiros Sándor 1—1 korona, Hudecz Zsigmond 2 korona, Kis János, Kis Jakab, Králík István 1—1 korona, Kánicz Odón, Kohn Izidor 2—2 korona, Löffler Ede 60 fillér, Molnár Gyula, Machleid Jenő, Meisner József, Paudler József, Petrovics Máttyás, Pethő Gyula 1—1 korona, Pollatsek Rezső 2 korona, Révész Ferencz 40 fillér, Roth Károly, Szabó Sándor, Süszi István, Stefka János, Szankovics István 1—1 korona, Szalay István, Selmecey Sándor, 2—2 korona, Ticsenszky József, Újcsék Pál, Vanek János, Vankay Géza, Vida Kálmán, Varga András 1—1 korona.

A losonczyi ipartestület tíz évi fennállásának alkalmából egy testületi zászlot szerzett be, melyet szeptember hó 15-én ünnepélyesen felavatni fogja. A zászlovatási ünnepély sorrendje: 1. Gyülekezés a városházban reggel 9 órakor. 2. Diszfelvonulás a bevont zászlovával 9 és fél órakor a Kubinyi-terén e célra emelt állványhoz, zenekísérettel. 3. A „Hymnus” elénekése a losonczyi dalegyület által. 4. Az ünnepély megnyitása Farkas Károly iparhatósági biztos ur által. 5. Az ünnepi beszéd, melyet Busbák Ádám testületi elnök ur tart. 6. A zászlo felavatása Török Zoltán polgármester ur által. 7. A meghívott vendégek részére készített feliratos zászlószögek ünnepélyes bevétele a megállapított sorrend szerint. 8. A „Szózat” elénekése a losonczyi dalegyület által. 9. A felavatott zászlovával a zászlóanyához felvonulás. 10. Az ünnepély végeztével kivonulás a losonczyi fürdőbe; itt közbéd déli egy órakor. 11. A tánczenekari felvonulás kezdete délután 3 órakor ugyanott, kedvezőtlen idő esetén pedig a „Vigadó” helyiségekben.

Szencsés kérés. Egy bpesti ministerium-beli tisztviselőnek Veres Árpádnak Ernő nevű 4 éves fiacskája, aki edes anyjával B-Gyarmatra utazott, — a vcezi vasuti állomás közelében kibukott a vasuti kupéból, melynek ajtaja nem volt kellő gondossággal bezárva. — A fiúcskának, egy kis fejhorzsoláson kívül egyéb baja nem esett.

A Komjáthy Jenőnek emelendő síremlék költségeinek fedezéséhez a szerkesztőségünknek levő aláírási iven felvitatóság adakoztak: Gróf Forgách Antal 5 frt, B-gyarmati Népbank 5 frt, B-gyarmati Takarékszövetkezet 3 frt, Feledi Ignác, dr. Révész Dezső, Streisinger Albert, Pollatsek Rezső, Balás József, Majthényi Otmár, Laszkáry Gyula, Kondor József, Baintner Ottó 1—1 frt, Beke Béla, Fölkel Károly, ifj. Farkas Ferencz 50—50 krt. Eddigi gyűjtésünk eredménye: 49 frt 50 kr.

Honvédeink 3 heti farsasító gyakorlat után ma féltizenkettőkor érkeznek vissza Besztercebányáról. A városi képviselőtestület elhatározta, hogy derék fiainkat a város határában testületileg üdvözölni fogja. Isten hozta őket!

A nógrádmegyei kör, mely Budapesten a múlt év október havában megalakult, beküldte szerkesztőségünkhöz tagsági gyűjtő-ívet. Örömmel értesülünk, hogy e kör rövid fennállása dacára, máris közel 150 tagot gyűjtött és megyénk, de kiváltképp Losoncz városának igen tekintélyes eleme részeit alapító, részint pártoló tagja a körnek. Mi szintén készséggel karadjuk fel ezt az egyesülést és helyeselnék ifjainknak a távolban való csoportosulását. A kör alapszabályaiából a belépésre szóló szavazatok a következők: A kör alapító tagjaivá lesznek azok, kik a kör tőkéjének gyarapítására egyszer s mindenkorra legalább húsz koronával hozzájárulnak. Rendes tagok lehetnek azon Budapesten tartózkodó és az értelmi pályán működő egyének, kik Nógrádmegye területén születettek vagy nógrádmegyei illetőségűek vagy a megye területén fennálló bármely középiskolát látogatták. A kör pártoló tagjaivá lesznek azok, a kik a kört anyagiilag támogatják. Rendes tagsági díj egy évre 3 frt, pártoló tagsági díj egy évre 2 frt.

Losoncz költségvetési előirányzata. Losoncz rend. tanácsos város az 1895. évre vonatkozó költségvetési előirányzata: szükséglet ezimén

141.819 frt 33 kr van előirányozva, ennek fedezéseül szolgálnak 126.745 frt 78 kr. Fedezetlen hiány 15.073 frt 55 kr. Ez összeg azonban a pénzármaradványával s a selektozott követeléssel részben fedezve lévén, a mutatózó s pótdóval fedezendő hiány tényleg csak 9205 frt 26 kr. (L. H.)

Változás községekben. A béliugymiszter megengedte, hogy Lest, Karancseszi és Türo-polya nagyközségekbe alakuljanak. Megengedte továbbá, hogy Lónyabánya, Vámosfalva, Udor-nya, Dobrocs, Kottman-Lehota és Rarós-Mulyad, községek a gácsi járásból és pedig az utolsó helyen említett község a szécsényi, a többiek a losonczyi járásba, Zobor, Száraz-Brezó és Nagy-Lam községek a balassa-gyarmati járásból és pedig az első a szécsényi, az utóbbiak a losonczyi járásba, végül Tarnócz község a losonczyi járásból a szécsényi járásba kebeleztesse át.

Magyarok diadala. A Bordeauxban ülésező nemzetközi mentő kongresszus a nagy díszoklevelet a budapesti mentőegyesületnek ítélte oda. Tudvalévő, hogy ennek a minta-mentőegyesület szervezetének tanulmányozására a török kormány gr. Széchenyi pasát küldi el Budapestre.

A pöstényi fürdő több budapesti lap erősen megtámadta *drágaságát* és ehhez még — *németség* miatt is. Mit mond ehhez Winter Sándor, a főbörzse mit a F. M. K. E., mely ezt a fürdőt protekció alá vette? Ily világhírű fürdő megsértett reneoméja mindenestre megérdemelne az igazolást.

„Millennium” név alatt az államvasutak fennhatósága és annak budapesti városi menetjegyi-irodája vezetése alatt egy oly vállalat alakult, mely a jövő évben Budapestten tartandó Ezred-éves Országos Kiállítás meglátogatók részére módot nyújt kedvezményes vasuti utazásra és mérsékelt árú, már most biztosított elszállásolásra és ellátásra és pedig ez utóbbit az összes előkelő vendéglőkben és kávéházakban úgy a főváros, mint a kiállítás területén. Összalkotások a vasuti menetértéti jeggyel és 2, 3, 4, 5 napi ellátással 12 frttól felfelé. A másik figyelemre méltó előnye a vállalatnak az, hogy a kibocsátandó füzetek kiegyenlítésére részletfizetést költ ki, illetve enged meg.

Gyászmeisénekek cím alatt Méder Mihály tanító s a szatmári dalegyület karnagya egy ének-füzetet bocsátott közre, mely Bogisich budavári prépost által is jónak találtatott. A mű ára 1 frt.

Balassa-Gyarmat csinosodik. E cím alatt lapunk múlt számának a hírek és közérlelők rovatában említett tételt arról is, hogy Barok sem maradt el az építkezéstől, a mennyiben a „Zrinyi-hez” címzett sörház udvarán egy „polgári szobát” építtetett, hol „*kisobb polgárok*” jönnek össze munka után egy kávéter. Ezen „*kisobb polgárok*” kifejezést lapunk olvasói közül többen félreértőleg vették tudomásul, holott ebben az illető rovatvezetőnek a legsebeklyebb rosszakarata sem nyilvánult, értven a „kis polgárok” jelzés alatt az iparos-osztálynak azon polgárait, a kik külön-külön szoktak egy-egy kávéterkára összejönni.

Gyászrovat.

Legyen meg a Te akaradod!

— Ugy van, úgy! — Ne úgy legyen, uram, a mint azt mi kívánjuk, mi óhajtjuk, hanem úgy, a mint azt Te akard! A halálunk borzalmas képe, örökké megfeythetlen jelenete előtt nem marad számunkra egyéb, mint az az evangéliumi lemondás, mint a fájdalomtól elszűrt szívnek az az elhaló megnyugovása: Uram! Legyen meg a Te akaradod! Pedig mennyi lélekemésztő bánat, mennyi szívet tépő fájdalom rezeg keresztül e mondat betűin, — és mégis mennyi vigasztalás. Ott van az apának néma, s mégis oly sokat mondó bánata, a mint korán, életének tavaszán letört fiának koporsója fölött a körhelhetlen végtel ridég törvényeivel megküzdni igyekszik, — ott van az anyának esukló zokogása, a kinek a mély fájdalomtól megrögt arczán előmőlt könyein keresztül e vigasztaló pillanattal is a szívnek, az anyai szívnek egyedüli s örök törvénye csillog át: a mindeneget megszentelő szeretet. Ne zavarjunk, ne háborgassuk őt e szomorú perczben, midőn a fia hült testét övező koporsóra borulva, megrögt zokogja: Legyen meg a Te akaradod! — Ő tudja, ő érzi egyedül: hogy az a korán letört, szegény szív mennyit

szenvedett, ő látja, ő ismeri a legjobban, hogy mennyi kint és korai gyötrelmet takart el az a halovány homlok, melyen az evangéliumi türelem vidám s nyugodt derője honolt.

Uram! Legyen meg a Te akaradod!

A csütörtök éjjel megcsendült lélekharang egy fiatal, az élet küszöbén kialudt életnek megszüntet adta mindnyájunk tudtára. A vármegye alispánjának serdülő fia hunyt el hosszas, szenvedés után — betölthetetlen ürt s vigasztalatlant hagyva örökül a szülők szívében — a kik egy jó szerető gyermeket, törekvő fiut vezettek el benne. A kálksburgi collegiumnak volt a növendéke s ez évben fejezte volna be a 6-ik gimnasiai osztályt — onnan hozták súlyos betegben haza, a hol az aggodó szülők mindent elkövettek, hogy beteg gyermeküket megmenthessék. A baj azonban egyre súlyosodott s csütörtök éjjelen elvégre bekövetkezett az, a mitől annyira retgették, — a beteg megszabadult kínos gyötrelmeitől s lelke elköltözött oda, a honnan nincs többé visszatérés. A részvét osztatlan és általános, melyből a vármegye tisztikara veszi ki részét elsősorban, s annak őszinte jelűl a koporsóra koszorút helyez, adjon a Mindenható, a ki a legjobban intéz mindeneget, a bánattól lesújtott szülőknek vigaszt és megnyugvást.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

„Scitovszky János és neje Szitányi Jenny a maguk, úgy gyermekeik: János, Tibor, Lolla, Béla és Aladár, valamint az összes rokonság nevében mély fájdalommal jelentik forrón szeretett fiuknak, a legjobb testvér- és rokonnak nagy-kéri Scitovszky Mártonnak, kálksburgi collegium növendéke, VI-ik gimnasiai osztálybeli tanulóknak Balassa-Gyarmaton, 1895. évi augusztus hó 8-ikán esti 10¹/₂ órakor, élete 16-ik évében, a haldoklók szentségének ajtásos felvétele s hosszas szenvedés után, bekövetkezett korai elhunytát. Az Urban elhunytanak földi maradványai e hó 10-ikén délután 4 órakor fognak a róm. kath. szertartás szerint be-szenteltetni s Nőtincse szállítván, ott 11-ikén délután 4 órakor a családi sírboltba örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent misé-áldozat Balassa-Gyarmaton és Nőtincsen folyó hó 12-én reggeli 9 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatni. B-Gyarmat, 1895. évi augusztus hó 8. Legyen meg a Te akaradod!”

Tamasli gyászbeszéd. A nógrádi ev. esperesség lelkeszeinek nesztortát Pekár Lajos, tamasli lelkész vartalan gyászbeszéd érte. Neje Gedeuli Ottilia, a kivel 55 éven át boldog házasságban élt, csütörtök esti 8 órakor fürdészközből, szív-szélhűdésben meghalt. 71 évet élt, mindig viruló egészségnek örvendett, magas életkora dacára, ifjan nézett ki s mindig lelki s testi szépség jellemezte. A férj 87-ik évében van, sok csapás érte, ez utolsó megviselesére is adjon neki erőt az Isten.

Özv. Kubányi Tivadarné szül. Meisner Julia néhai Kubányi Tivadar nyugalmazott cs. és kir. kapitány és szűgyi volt birtokos neje, Gyöngyösön, Tivadar nevű százados fiánál, aki edes anyját végnapjaiban a legpéldásabb gyermeki szeretettel ápolta, 71 éves korában elhunyt. Béke hamvaíra!

Irodalom és művészet.

Szalai-Baróti „A Magyar Nemzet Története” című munkából most kaptuk az első kötetet befejező 18-ik füzetet. Ezen füzethez három műmelléklet van csatolva, a halotti beszéd, eredeti fényképfelvétele; Hababurgi Rudolf és Kun László találkozás a morvamezei csatán, tén, Hun Mórának, a Nemzeti Múzeumban lévő festmény után, Magyarország a XII. század derekán, térkép, tervezte dr. Baróti Lajos, rajzolta Hlatsek J. Szűvegyszerűsítő és füzetek: ezimál az előző; az Árpád-család nemzedék-rendje; az I. kötet tartalma és a képek jegyzéke. Hogy a Szalai-Baróti „Magyar Nemzet Története” mily nagybecsű és kiváló munka, mi sem bizonyítja jobban mint az, hogy a smélt. vállalt és közközt. m. kir. ministerium mint a hazai történet tanulmányozókra és a nemzetet érdeklő apólasára alkalmas művet az összes középiskoláknak, tanítóképzőkének, kereskedelmi, polgári és felsőbb leányiskoláknak, valamint népiokoláknak 17.795—1895. sz. a. rendelettel beszeresni. Es a tény kiváló bizonyítéka annak, hogy a becses munka megérdemli azt, hogy mint a magyar nemzet biblijája, egy családnak som hiányozzék. Ajánljuk a magyar olvasó-közönség figyelmébe. Előfizetők Lampel Róbert könyvkereskedéshez Budapest, kilendők 1/2 évre 1 frt 50 kr., 1/2 évre 12 füzet 3 frt 50 kr. stb. Az I. kötet díszes bekötésben havi 1 frtos részletfizetésre is kapható a nevezett cégnél.

A Knorr Alajos által szerkesztett és 10. Nagel Ottó kiadásában megjelenő és Darvai Ármán b. gyarmati könyvkereskedésében is kapható **Általános Levelező és Műi Titkár** III-ik javított és bővített kiadásának első füzetét kaptuk meg, melynek tartalma tekintetében tájékoztatást szolgálhat a boríték iv belsajen olvasatát illetően. A harmadik kiadás 15. kiadása, háromhavi időközökben fog megjelenni. Ezen kiadásban művet, már az előbbi kiadások nyomán tapasztaltak után is ajánljuk lapunk t. olvasóinak b. ügyelmébe.

Gazdászati.

Sertésorbanca. Fülék és Szenté községek területére nézve a sertésorbanca járványos fellépte alispáni határozattal megalapított.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.) Változás a múlt hét óta csak annyiban történt, hogy oly magvak, melyekből az új termés már be lett takarítva, mint biborhere, őszi búkköny és őszi borsó nagyobb mennyiségben kínáltnak, de a termelők még oly árt követelnek, mely nem

áll arányban a bő terméssel és ez állta útját a forgalomnak. Mustár-magnak, tarlórépa-magnak stb. továbbá is jó kereslete van. Jegyzések nyers-áruért 100 kilonként Budapesten: Lucerna 48—52 frt, vörös lóhere 60—65 frt, biborhere 21 frt, pohánka 9 frt 50 kr., mustár 10 frt, csibehur 10 frt.

A budapesti gyapjaukceiók ez idei második sorozata szeptember 11. és 12-én fog megtartatni. Ezen aukcióra eddig már 6000 zsák jelentett be. A bejelentések augusztus hó 25-én, vagy ha a bejelentések összege a 8000 zsákot eléri, már előbb is lezártnak, felvilágosításokkal szolgál Heller M. a Társai cég Budapesten, Erzsébet-tér 13. sz.

Piaczi gabonaárak

1895. augusztus 5.

Buza ... 5.60	0—	Kukoricza ... 7.20	7.60
Rozs ... 4.50	5—	Lenese ... 6—	7—

Árpa ... 5.—	6.80	Bab... .. 5.—	7—
Zab ... 6.40	6.60		

Szerkesztői üzenet.

Sz. M. B. Gyarmat. A beküldött karczolatot gyenge kísérletnek találjuk, köznapit tárgynál fogva is alkalmatlan a közlésre. A másik közleményből sajnosan vesztik tudomásul, hogy Litván (Hontvármegyében) egy szót sem tudnak magyarul, bár az ottani jó tót nép szeretné tudni a magyar nyelvet. Ennek állítolag a tanító az oka. Majd utána nézünk.

Ö. Gy. Budapest. Cikket kezzeinkhez vettük, annak közlést azonban — tér szűke miatt — jövőre kellett hagynunk.

B. Zs. Körös-Tarján. A beküldött tárczacikket, mi helyt rákerül a sor, közölni fogjuk.

Felelős szerkesztő: Vannay Ignác.

2565/895. sz.

A b. gyarmati kir. tszektől.

Hirdetmény.

A b. gyarmati kir. tszék részéről ezennel közhírré tettük, miszerint ö. Medvegy Mihály, 15. Kakás András, Benyó Mihály és Becsajászki János szűgyi lakosok részéről a volt urbérse telkes gazdák részére közösen kiadott s a szűgyi 256. sz. tjkvben A. I. 1. s. sz. a. jegyzett legelőilletőségnek egyenkénti felosztása tárgyában. 1895. évi május 19-án 2565/895. sz. a. beadott kérvény folytán, az eljárás megindítása elrendeltetvén, az 1890. évi június 2-án 20326. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 5. §-ához képest a felosztás megengedhetőségét tárgyzó kérdés eldöntésére azalköztes nyomozás megtétele végett Ujhelyi Boldizsár kir. tszéki bíró küldetett s egyttal, annak fogantatására végzett határnapul 1895. évi szeptember 2-ik napjának d. a. 9 órája Szűgybe a közszékházba kitűzetett, a melyre a fentjelzett közös legelőre nézve jogosultak ezen hirdetmény által oly hozzáadással idéztetnek, hogy az eljárás folyamán személyenkénti idézés vagy értesítés elvárása nélkül, érdekeik képviseletéről gondoskodjanak.

B. Gyarmat, 1895. július 17.

190. 1—1

Kray, k. tszéki elnök.

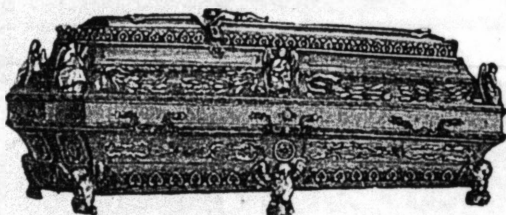
Antony, ügyvéd.

Hazai ipar Balassa-Gyarmaton.

Gansel József és testvére czégnél

zentül szepes-iglóli, havasi és gyepvászón, siffon, úgyszintén valódi szepességi czérnadamaszt asztalterítők s ágyneműek gyári áron kaphatók.

Ugyanott legnagyobb választék:

érczkoporsók- és temetkezési kellékekben.

170. 26—3.

Aláírási felhívás.

A salgó-tarjáni kölcsonös segélyző egyet igazgatósága által alakítandó

III-ik évtársulat

betéteire, melynek heti befizetései 1895. évi szeptember hó 1-én veszik kezdetüket.

Betétek bárki által tetszés szerinti számban jegyezhetők.

Minden betét után hetenk. 50 fl. fizetendő.

A hat év eltelté után az évtársulat feloszlik és a befizetett tőke az összes haszonnal együtt a betétesek között felosztatik, illetőleg készpénzben fizetetik vissza.

Kölcsonnt csak tag kaphat.

Minden egyes betét után 120 korona kölcson szavaztatik meg.

A kölcsonnt nem kell visszafizetni.

A hatodik év végével az adós járulékába tudatik be a kölcson összeg.

Az új évtársulat betéteire már most lehet előjegyezni.

A szeptember hó 1. után belépők kötelesek az elmulasztott heti befizetéseket késedelmi illetékekkel együtt egyszerre megfizetni. Felvilágosítás nyerhető és az előjegyzések eszközölhetők naponta az egyet helyiségében.

S-Tarján, 1895. augusztus hó 5-én.

189. 1—1.

Az igazgatóság.

Jó kályha a házban földolog!

Alulírott Balassa-Gyarmaton letelepedvén, itt a régi posta-utczában, Radványi házánál a mai kor kívánalmainak teljesen megfelelő

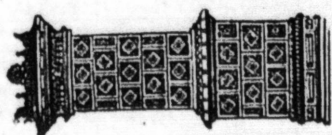
CSERÉP-KÁLYHA-MŰHELYT

rendeztem be; minél fogva képes vagyok bármily izlésű kályhákat és kandallókat a legkiválóbb színek és alakokban, avagy bármely más e szakba vágó cikket pontosan, gyorsan és jutányosan elkészíteni. Takaréktűzhely-burkolatok felér, szűrke és kék színben a legolcsóbb áron kaphatók. Avult kályhák átrákasát és javítását szintén jutányosan elvállalom. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

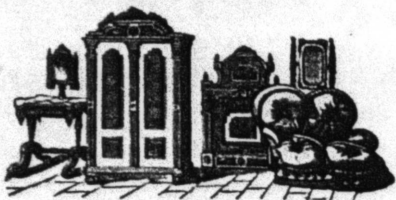
Pents Ferencz, kályhámester.

B. Gyarmat, régi posta-utca 26. sz.

182 1—1

Bevásárlás résztulajdosításra is eszközölhető!

SCHÖNFELD MIKSA,

kárp., aszt. és esztélygályos bútorkészítő B-Gyarmat,
a KOSSUTH-utczában.

Ájánlja dúsan felszerelt, jutányos árú rak-
tárát szilárd anyagból készített, modern izlésű,
különféle fa- és kárpitos bútorkészítéssel egyen-
ként, mint szalónok, szobák, vendéglők és egyéni
helyiségek teljes berendezésére nézve. Dús választé-
k olajnyomatú és üvegre festett, kitűnő kivitelű,
tetszetős fal-, táj- és egyéb ábrázatú képekben,
fa- és aranyozott keretű tükrökben.

Gyermekkoscsik, nemkülönböztetve mindennemű
és méretű koporsók nagyválasztékú raktára.

Videki megrendelések pontosan és lehetőleg gyo-
ran teljesíthetnek.

Egy jó házból való fiu asztalos tanonczul azonnal felvétetik.

52—12

131.

„Ne vásároljunk kovacsul szemet!”

Ezt mondja egy régi közmondás.
Ugyanezen találó közmondást vonatkoztathatunk
és pedig jogosan az én telephemre is, amennyiben
csak egy oly nagy szabványú, késpénzzel fűzetett óriási
ármenyázzal felszerelt raktár képes üzletfelei-
nek azt az előnyt nyújtani, hogy vásárlásainál min-
denkor jó eredményeket érhet el.

Gyönyörű minták magánvásárlóknak ingyen és ber-
mentve. Gazdag tartalmú mintakönyvek, melynek még
eddig nem léteztek szabók részére bementetlennél.

Szövetek öltönyökhöz.

Pezeven és Dosing a magas klérus számára. Elő-
írás szerinti szövetek a cs. és kir. hivatalnokok
egyenruháihoz, valamint hadastanyók, tüzoltók, tor-
nászok, béröltözöttek részére; kelmék teke- és játé-
asztalokra, kocsik bevonására.

A legnagyobb raktár stájer, ka rintai, tirol stb.
lodenkben uri és női használatra eredeti gyári árákon
és oly nagy választékban, milyennel 200 versenyző
sem képes rendelkezni.

A legnagyobb választék csakis finom és tartós női
kendőkben a legdivatosabb színekben. Mosó szövet-
ek, utazó plédok (mint uj-
4—14ftig tovább) **szabó-kellékek** bélesek,
gombok, tűk, csérnák, stb.)

Méltányos árú, becsületes, tartós, tiszta gyapjú
kelme-árakat és nem olcsó rongyokat, melyek a szá-
bók keresetét csökkenti, ajánl:

Stikarofsky János,

65. BRÜNN (oszt. Manchester). 20—18

Legnagyobb gyári raktár kelmékben 1/2 millió ft
értékben.

Szétküldés csakis utánvétellel.

OVÁS! Ügyelők és házalók rendesen „Stika-
rofsky áruja” czimkével ellátott szövet-
eket, kelméket hoznak nagy mennyiségben áruba.
Ezen visszaéléssel szemben kijelentem a t. vásárlók-
nak, hogy én az előbb említettnek árát sem-
minemű föltételek mellett el nem adom.

Kötegyő urak és köcségi előjáróságok figyelmébe.
A részvényszerűségi kiadásban megjelenő összes hivatalos és
magánnyomtatványok, nemkülönböztetve a most elkészült
nyomtatványok
utadó- és mező-
rendőri
SERTÉSVÉSZ-KIMUTATÁSOK
DARVAI ÁRMIN
Kötegyő- és papírkészítőkben
rendelendők meg, ahol a társaság nyomtatványraktárát tartja
Pontos és gyors expedíciót nevezett ország jó hírneve létezik

3238/1895. P. sz.

Hirdetmény.

A B-Gyarmati kir. tszék ezennel
közölni teszi, hogy a losonci illetősé-
gű k. Battik Sándor (Aladár) kiskora-
nága a 2703/895. számú első bírósági jog-
erős ítélettel meghozatott.

B-Gyarmaton, a kir. törvényszék-
nek 1895. június 19-én tartott üléséből.

Kray,

kir. tszéki elnök.

Antony Béla,

kir. törvényszéki jegyző.

179 3—3

BIKSZÁDER

alkalisch-muriatische

SAUERWASSER

BRÜSSEL 1888.

BIKSZÁDI
égyrényes konyhasós DÉCS 1873 W EN
SAVANYUVIZ

Borral s gyümölcszörpökkel vegyltve kellemes
üditő italt szolgáltat.

BIKSZÁD Gyógyfürdő.

Szatmármegye keleti szé-
lén, szelektől magas he-
gyek által védett erdei
fensíkon fekszik; Szinér-
Váralja állomástól (szat-
már—nagybányai vasut) 2,
Técső állomástól (magy.
északkeleti vasut) 4 óra
járásnyira.

Égyrényes konyhasós vize
kítőn hatásnak a követ-
kező körnemeknél bizo-
nyult be: idült tüdőhurut,
tüdőfődag és a kezdődő
gümőkóránál idült gyomor-
hurutnál anapontkénti hány-
ingert, fejfájásokat, fej-
szédüléseket szünteti, az
egész vérkeringést jóté-
konyan emeli s így az
emésztést és a jó étvágyat
teljesen helyre hozza. Az
epe-elválasztást a májban
siotteti, az epeelválasztó
utakat jó karban tartja;
ugyanazok oldó hatásánál
fogva az egész bélcsator-
nát tisztán tartja. Ez ok-
nál fogva kítőn az arany-
ér, sárgaság, máj- és lép-
daganat ellen.

Bikszádi gyógyforrások ásványvizeinek kútkelölősége.

Ájánlja e vidéken még nem ismert, az al-
földön már legnagyobb kelendőségnek ör-
vendő, az ásványvizek között legkellemesebb
ízl s kítőnő gyógyhatású savanyú vizet.

Főraktárak:

B-Gyarmaton: Vilhm Gyula, Szécsényben:

Popovics János, Losonezon: Bulyl János,

Füleken: Büchler Pál, S-Tarjánban: Mandl

Gábor uraknál.

15—14

CURORT BIKSZÁD

an der östlichen Grenze
des Szatmárer Comitaten,
auf einer waldigen, vor
Winden durch hohe Ge-
birge geschützten Hoch-
ebene gelegen; von Szinér-
Váralja (Szatmár-Nagybá-
nyaer Bahn) 2, von Técső
(Ung. Nordostbahn) 4 Stun-
den entfernt.

Die alkalisch-muriatische
Heilquelle Bikszád ist von
ausgezeichnete Wirkung
bei: chronischen Lungena-
tarrh, Emphysem und be-
ginnender Tuberculose. Das
Wasser stillt bei chron. Ma-
gencatarrh den häufigen
Brechreiz, Kopfschmerz
und Schwindel, ist von
wohlthätigem Einfluss auf
die allgemeine Bluteircu-
lation und fördert somit
den Appetit und die Ver-
dauung, und trägt in Folge
seiner lösenden Wirkung
zur Reinhaltung der Gal-
lenwege und des gesamten
Verdauungskanaels bei. Da-
her unübertrefflich bei
Hemorrhoiden (goldene
Ader), Gelbsucht, sowie bei
Leber- und Milzanschwel-
lung.

Popovics János

vas- és fűszer-üzletében Szécsényben
egy jó házból való fiu tanulól
felvétetik.

182. 2—1

Méltóságos gróf Mailáth Géza

úr és Molnár János örökösök tulajdonát
képező patvarczai ipolyi-malom f. hó
20-án hat egymásután következő évre nyil-
vános árverés útján haszonbérbe fog adatni.
Az árverés reggel 9 órakor Pat-
varczon fog megtartatni.

188. 1—2.

Védjegy.
Mária-
czelli
Gyomor-
cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál,
néhányóránál és álmosságon ismeretes
hál és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágy-
talanság, gyomorgörgőség, bűzös lehellet,
teltség, savanyú, felbőgös, hasmód,
gyomorgörget, lehellet, nyálkahártya,
sárgaság, under és hányás, gyomorgörget
széklet.

Hathatós gyógyzernek bizonyult
fejűjű, a menyhílyben ez a gyomortól
szárazított, gyomorfürdővel, étellekkel
és italokkal, gillaták, májajak és hőm-
rholdások.

Emeltet bajoknál a Mária-czelli
gyomorcseppek évek óta kő-
nőnek bizonyultak, a mit ez meg az
bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára
használati utasítással együtt 40 kr., nagy
üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: Török
József gyógyszerár Budapest,
Király utca 13 sz.

A védjegyet és aláírást tözeten
tessek megtekinteni! Csak oly cseppeket
tessek elfogadni, melyeknek burkolatára
zöld szalag van ragasztva a kezű
aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal:
„Valódiságát bizonyítom”.
A Mária-czelli gyomorcseppek valóban
kaphatók.

B-Gyarmaton. Csorvenyák Gy. és
Kanitő Ö. gyógytárában. Ipolyiságon:
Berkó István gyógyszerészénél.

Aranyérmekkel kitüntetve.

Első cs. és kir. kizár. szabadalm.

Aranyérmekkel kitüntetve.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly Wien, III. Hauptstr. 120. sz., saját házában.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai raktárak, vasút-, ipar-, bánya- és hármortársulatok, építkezési vállalatok, VÁLLALKOZÓK és EPÍTŐMESTEREK, valamint gyártólajdonosok szállítója. — Ezen homlokzafestékek, melyek mészből oldhatók, száraz, porított állapotban 40 különféle színmintában különint 16 krtól feljebb szállíthatnak és a festékszínnek tisztaságát illetőleg teljesen hasonló az olajmázoláshoz — Mintalapok és használati-utasítások ingyen- és bérmentve küldetnek.

106. 20-13.

Kun

utánzott „TOKAJI COGNAC.” Ezek ugyan nagyon olcsók ép, de oly rosszak és így még a legkisebb összeget sem érik meg. — Eme értéktelen utánzatok könnyen felismerhetők, mert

1) nem az egyedüli és csakis Tokajban létező

Első Tokaji COGNACGYÁRBOL származnak,

Tokaj város czimerével bíróznak

2) ezen ellátva.

Bejegyzett
Az első tokaji

védjegye
cognac-gyárának

184. 2-10

TOKAJBAN.

Valódi csakis

TOKAJI COGNAC

TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL

az
ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBOL, TOKAJBAN,

a mely 1893/94. évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja

725130 liter bort használt fel.

A fenti eredeti Tokaji Cognac kapható:

Hummer Mihály úrnál B.-Gyarmaton,

Bolner Pál „Ipolyság,

Dombó Károly „

Heksch Adolf „

továbbá győgyesztárak és tekintélyesebb kávéházakban.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárak Budapest Váci-körút 62. sz.

által a legújanyosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzszállító-készletek 2½, egész 12 lóerőig, továbbá járgány-
szállítók, tisztító-roboták, kő-
bányák, kőszelők, és aratógépek, boronák, szénagyártók.

„COLUMBIA” legjobbjú szorvetőgépek, szénkavicsok, répvágók, kukorica-
morszók, daráló, őrlő-malmok.

Egyetemes acél-akók
és minden egyéb

2 és 3 vasú akók
gazdasági gépek.

Készletek befizetésük hiányában ingyen és bérmentve küldetnek.

Egy jó házból való fiú

TANULÓUL

felvétetik Gőmör Soma vas- és fűszer-

üzletében Dobsina. Értekezhetni ugyanott, vagy

Rittinger testvéreknel Losoncban.

103 6-6

1312/895. szám.

Árverési hirdetemény.

A sziráki kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közbíró teszi, hogy Számpor Zausanna végrehajtatonak Számpor Pál és érdektársai végrehajtást szenvedők elleni 232 frt 94 kr. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a b.-gyarmati kir. törvényszék a sziráki kir. járásbíróság területén lévő, Erdő-Kürt községében fekvő, a 28. tjkvben 3/3 részben Számpor Pál, János és Éva, 2/3 részben pedig Számpor Zausanna nevére irt fekvőségekre az árverést 301 frt 66 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1895 évi szept. hó 5-ik napján d.-e. 9 órakor Erdő-Kürt község hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez bántapénzzel letenni.

Kelt Szirákon, a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál 1895. évi május hó 29-én.

191. 1-1.

Kun, kir. járásbíró.